

Патрелюк Д. А.

<https://orcid.org/0000-0002-7300-4905>

Донецький державний університет внутрішніх справ

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОКУРОРОМ РЕТЕЛЬНОСТІ (СУМЛІННОСТІ) КРИМІНАЛЬНОГО ПЕРЕСЛІДУВАННЯ

Наукова стаття присвячена дослідженню забезпечення прокурором ретельності (сумлінності) кримінального переслідування. Ретельність (сумлінність) у діях прокурора під час кримінального переслідування розглянуті у контексті таких процесуальних дій: початок досудового кримінального провадження, повідомлення особі про підозру, зупинення досудового кримінального провадження, закриття досудового кримінального провадження. Наголошено, що невідповідність обвинувальної досудової діяльності прокурора критерію ретельності пов'язана з відсутністю норм кримінального процесуального закону, які б «стимулювали» процесуальну активність прокурора на етапі внесення відомостей про кримінальне правопорушення до ЄРДР. Зазначено, що відсутність ретельності (сумлінності) в діях прокурора по викриттю винної особи може мати наслідком відсутність ретельності (сумлінності) й у діях слідчого/дознавача, що призводить до втрати доказової інформації, ігнорування доказів тощо. Встановлено, що відсутність ретельності (сумлінності) в кримінальному переслідуванні, здійснюваного прокурором може проявлятися під час внесення відомостей про кримінальне правопорушення до ЄРДР, на етапі проведення першочергових слідчих (розшукових) дій (до повідомлення про підозру), під час затримок у кримінальному переслідуванні через зловживання повноваженнями щодо зупинення досудового кримінального провадження, під час закриття кримінального провадження. У ході викладу основного матеріалу підтримуються пропозиції щодо поширення прокурорського нагляду за діяльністю органів досудового розслідування на етап відмови у початку досудового розслідування. Адже втрата часу на першочерговому етапі свідчить про відсутність ретельності (сумлінності) у діяльності органів кримінального переслідування. На наше переконання, прокурор може бути суб'єктом розгляду скарг на бездіяльність слідчого, дознавача, яка полягає у невнесенні відомостей про кримінальне правопорушення до ЄРДР після отримання заяви чи повідомлення про кримінальне правопорушення. Відмічено, що відсутність «позитивного» результату під час кримінального переслідування ще не свідчить про відсутність ретельності (сумлінності) у діяльності державних органів. Адже навіть ретельні (сумлінні) дії органів кримінального переслідування не гарантують викриття винних осіб у вчиненні кримінального правопорушення.

Ключові слова: кримінальне правопорушення, кримінальне переслідування, прокурор, стандарт розслідування, ретельність, сумлінність.

Постановка проблеми. Мінімальні стандарти ефективності, встановлені практикою Європейського суду з прав людини (далі – ЄСПЛ), включають в себе вимоги того, що розслідування має бути незалежним, безстороннім та бути предметом уваги з боку громадськості, і при цьому компетентні органи повинні діяти зі зразковою сумлінністю та оперативністю [1].

Одним з стандартів кримінального переслідування є його ретельність (сумлінність), який розглядається у контексті ефективності кримінального провадження. На прокурора, як проце-

суального керівника має покладатись обов'язок щодо забезпечення ретельності (сумлінності) кримінального переслідування, оскільки процесуальне керівництво передбачає прийняття та узгодження ключових рішень у контексті здійснення кримінального переслідування особи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню ролі прокурора у забезпеченні ефективності кримінального переслідування у своїх працях приділяли увагу такі вчені: І.Л. Беспалько, І.В. Гловюк, А.А. Донченко, О.В. Капліна, Н.М. Колот, Л.М. Лобойко, Т.О. Лос-

кутов, О.О. Торбас, Л.Д. Удалова, О.М. Федорів, М.В. Чорноусько та інші. У наукових роботах розглядалися особливості реалізації прокурором функції процесуального керівництва; шляхи удосконалення наглядових функцій прокурора на стадії досудового кримінального провадження. Однак, такий аспект як забезпечення прокурором ретельності (сумлінності) кримінального переслідування залишається все ще малодослідженим у науці кримінального процесу.

Постановка завдання. Метою даної наукової роботи є правовий аналіз стандарту ретельності (сумлінності) кримінального переслідування у контексті здійснення прокурором своїх повноважень.

Виклад основного матеріалу. Вважається, що досудове кримінальне провадження, яке здійснюється відповідно до стандарту ретельності (сумлінності) не означає, що в такому провадженні обов'язково буде досягнуто мету, встановлено істину. В більшості, коли мова йде про сумлінність сторони обвинувачення у контексті кримінального переслідування, мається на увазі здійснення можливих та необхідних саме для цього кримінального провадження процесуальних дій, направлених на встановлення істини, що супроводжується забезпеченням прав, свобод і законних інтересів людини.

Основне завдання прокурора у контексті доказування полягає у тому, щоб, керуючись наявною слідчою ситуацією, націлити слідство на встановлення певного кола матеріалів, які підлягають отриманню, дослідженню, оцінці з метою забезпечення формування доказової бази під час досудового розслідування [2, с. 151]. Стандарт ретельності (сумлінності) в діях прокурора під час кримінального переслідування особи залежить від слідчої ситуації відповідного етапу досудового кримінального провадження, яка й визначає спосіб здійснення прокурором своїх повноважень.

О.О. Торбас на підставі аналізу слідчої і судової практики зауважує, що найчастіше до способів здійснення повноважень на стадії досудового розслідування відносять строк реалізації повноважень, невчинення дій, які забезпечують подальший рух досудового розслідування, непроведення процесуальних дій у випадку заявлення клопотання учасниками кримінального провадження та обґрунтованість зупинення досудового розслідування [3, с. 194].

У Постанові Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ «Про деякі питання дотримання розумних строків

розгляду судами цивільних, кримінальних справ і справ про адміністративні правопорушення» зазначено, що оцінюючи спосіб здійснення слідчим, прокурором і судом своїх повноважень, слід враховувати, серед іншого, послідовність та своєчасність здійснення процесуальних дій; наявність періодів бездіяльності (неактивності), причини якої мають з'ясовуватись у кожному конкретному провадженні; своєчасність повідомлення особи про підозру; обґрунтованість відкладення та зупинення кримінального провадження; своєчасність призначення кримінального провадження (кримінальної справи) до судового розгляду; повноту та своєчасність вжиття слідчим, прокурором, слідчим суддею, судом (суддею) заходів забезпечення кримінального провадження та інших заходів, спрямованих на недопущення недобросовісної поведінки учасників кримінального провадження; характер та ефективність дій, спрямованих на прискорення кримінального провадження тощо [4].

Ретельне розслідування означає, що органи влади завжди повинні добросовісно намагатись з'ясувати, що трапилось, та не покладатися на поспішні або необґрунтовані висновки для закриття кримінальної справи або використовувати такі висновки як підставу для своїх рішень [5]. Ретельність (сумлінність) кримінального переслідування залежить від органів, посадових осіб які ведуть розслідування. Прокурор є ключовою фігурою кримінального переслідування. Прокурор як процесуальний керівник виконує функції керівництва розслідуванням, яке полягає в тому, що прокурор організовує і контролює діяльність слідчого з доказування у кримінальному провадженні [6, с. 323].

Під процесуальним керівництвом слід розуміти процесуальну діяльність прокурора у кримінальному провадженні, що здійснюється ним шляхом реалізації повноважень у обсязі, передбаченому законом та необхідному для визначення ходу досудового розслідування, належного нагляду за його законністю з метою забезпечення прав учасників провадження та гарантування виконання його завдань [2, с. 208].

Окремо увагу слід приділити проявам «пасивності» прокурора під час кримінального переслідування. Така «пасивність» може проявлятися під час прийняття рішення про початок досудового розслідування, застосування окремих заходів забезпечення кримінального провадження, погодження повідомлення про підозру, погодження складеного обвинувального акта тощо. Від прийняття вказаних рішень залежить обрання способів здійснення

кримінального переслідування та, як наслідок, ретельність (сумлінність) переслідування.

І.Л. Беспалько пише, що прокурор повинен своєчасно вивчати матеріали, документи та інші відомості про вчинені кримінальні правопорушення, контролювати законність початку досудового розслідування та закриття кримінального провадження. Прокурор повинен здійснювати нагляд за своєчасністю і кваліфікованим проведенням невідкладних слідчих дій, з'ясовувати, чи використано слідчим усі можливості для виявлення і закріплення доказів. Прокурор має перевіряти, чи всі версії про характер розслідуваного діяння та осіб, які його вчинили, висунуто. Лише за результатами цієї діяльності можливе забезпечення проведення належного досудового розслідування у кримінальному провадженні [6, с. 322].

Водночас здійснення прокурором процесуального керівництва досудовим розслідуванням іноді залишає бажати кращого. Бо інколи реалізація такого прокурорського керівництва занадто заформалізована. На практиці слідчі з іншими учасниками досудового розслідування подекуди вимушені тривалий час чекати усного чи письмового погодження кримінальних процесуальних рішень щодо проведення процесуальних дій або застосування заходів забезпечення кримінального провадження, зокрема запобіжних заходів. Прокурори пасивно виконують формальні вимоги кримінального процесуального закону під час розслідування, не проявляючи необхідної активності щодо процесуального керівництва [7, с. 423].

Серед недоліків правового регулювання діяльності прокурора, як процесуального керівника виокремлюємо відсутність нагляду за діяльністю органів кримінального переслідування під час вирішення питання щодо початку досудового кримінального провадження (внесення відомостей про кримінальне правопорушення до ЄРДР). Варто відзначити, що кримінальне переслідування може фактично відбуватись й до внесення відомостей про кримінальне правопорушення до ЄРДР, однак застосування засобів (проведення слідчих (розшукових) дій) в такому разі є надто обмеженим, що в свою чергу не дозволяє ретельно здійснювати кримінальне переслідування.

Відповідно до ч. 4 ст. 214 КПК України слідчий, прокурор, інша службова особа, уповноважена на прийняття та реєстрацію заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення, зобов'язані прийняти та зареєструвати таку заяву чи повідомлення. Відмова у прийнятті та реєстрації заяви чи повідомлення про кримінальне правопорушення

не допускається [8]. Вважається, що законодавець окреслену ситуацію бачить таким чином: прокурорський нагляд за відмовою у початку досудового розслідування відсутній, оскільки відповідно до положень ст. 214 КПК України відмова у початку розслідування, якщо заява/повідомлення містить інформацію про вчинення кримінального правопорушення є недопустимою. Однак, під час правозастосування складається дещо інша ситуація. У чинному КПК України скасовано «стадію» попередньої перевірки заяви/повідомлення на предмет наявності ознак вчинення кримінального правопорушення. Відповідно, за наявності у заяві/повідомленні інформації щодо вчинення кримінального правопорушення досудове розслідування має починатись автоматично, поза попередньої перевіркою такої заяви/повідомлення.

Разом з тим, під час правозастосування наявна негативна практика «фільтрування» заяв/повідомлення про вчинення кримінального правопорушення, яка здійснюється поза офіційним прокурорським наглядом. Як наслідок, потерпілі особи зазнають обмежень у своєму праві на ефективний засіб правового захисту, вимушені звертатись до судових органів задля оскарження бездіяльності органів кримінального переслідування, у зв'язку з чим втрачається цінний час на збирання доказів та викриття винних.

У разі невнесення до ЄРДР відомостей про кримінальне правопорушення протягом 24 годин про жодну ефективність (ретельність та швидкість) початкового досудового розслідування йтися не може, оскільки органи досудового розслідування обмежені у використанні кримінальних процесуальних засобів доказування. Вони, відповідно до норм КПК України, позбавлені можливості проведення будь-яких слідчих (розшукових) дій, крім огляду місця події. Це унеможливує повноцінне виявлення, збирання та перевірку інформації щодо кримінального правопорушення [9, с. 84].

У зв'язку з вищевказаним вважаємо за доцільне поширення прокурорського нагляду за діяльністю органів досудового розслідування й на етап відмови у початку досудового розслідування. Адже втрата часу на першочерговому етапі свідчить про відсутність ретельності (сумлінності) у діяльності органів кримінального переслідування. На наше переконання, прокурор може бути суб'єктом розгляду скарг на бездіяльність слідчого, дізнавача, яка полягає у невнесенні відомостей про кримінальне правопорушення до ЄРДР після отримання заяви чи повідомлення про кримінальне правопорушення.

Слідчі судді, слідчі та адвокати наводять випадки пасивного очікування зібраних слідчим доказів та цілком готових матеріалів для прийняття необхідного процесуального рішення (про обрання запобіжного заходу, повідомлення про підозру, складання обвинувального акта та його направлення до суду). Характер участі у збиранні доказів у кримінальних провадженнях самого процесуального керівника обумовлює ступінь його обізнаності в нюансах конкретного провадження. На практиці випадки необізнаності процесуального керівника непоодинокі. Вони призводять до наявності процесуальних порушень з боку слідчих й обумовлюють появу ситуацій, коли законність тих чи інших дій слідчого під час збирання доказів оскаржується слідчому судді. При цьому прокурор далеко не завжди може чітко визначити свою позицію щодо законності проведення тієї чи іншої слідчої дії, оскільки не брав у ній участь та необізнаний про неї [10, с. 99].

Органи кримінального переслідування використовуючи наявні інструменти (слідчі (розшукові) дії, заходи забезпечення кримінального провадження, інші процесуальні дії) мають докласти максимум зусиль (використати усі інструменти) на досягнення істини у справі. Однак, навіть максимум зусиль (старанність) органів кримінального переслідування не гарантують, що кримінальне правопорушення буде «розкрито», однак це свідчить про ретельність (сумлінність) здійснення такого розслідування.

Як пише Н.М. Колот, нагляд за додержанням законів під час повідомлення про підозру прокурор, який є процесуальним керівником у конкретному кримінальному провадженні, може здійснювати у формі попереднього прокурорського нагляду шляхом погодження повідомлення про підозру [11, с. 119].

Варто наголосити, що кримінальне переслідування, як специфічний вид діяльності, ми не пов'язуємо з прийняття певних процесуальних рішень (внесення відомостей про кримінальне правопорушення до ЄРДР, повідомлення про підозру, зупинення досудового кримінального провадження тощо), оскільки фактично особа може викриватись у вчиненні кримінального правопорушення поза процесуальними формами прийняття процесуальних рішень. В контексті даного дослідження розглядаються етапи кримінального переслідування, які пов'язані з прийняттям відповідних процесуальних рішень, які, в свою чергу впливають на ретельність (сумлінність) кримінального переслідування, здійснюваного

прокурором. Як вірно зазначають Л.Д. Удалова, К.В. Токаренко початок кримінального переслідування особи не потрібно «прив'язувати» до процесуальних рішень, зокрема до затримання або обрання запобіжного заходу, або повідомлення про підозру. Адже щоб прийняти згадані рішення, відповідні органи вже повинні володіти певними доказами, які вказують на те, що саме ця особа вчинила кримінальне правопорушення [12, с. 31].

Особливого значення набуває нагляд прокурора за формуванням, повідомленням, доказуванням підозри, створенням процесуальних умов для успішного ведення розслідування. Прокурор повинен з'ясувати, чи правильно визначено завдання доказування у провадженні; чи виконує слідчий зобов'язання швидко, повно та неупереджено перевіряти зібрані у провадженні докази (особливо докази підозрюваного про непричетність до кримінального правопорушення); чи всі обставини взяті до уваги при вирішенні питання про повідомлення про підозру [6, с. 322].

Рішення ЄСПЛ у справі «Гонгадзе проти України» (2005 р.) демонструє, що розслідування повинно бути ефективним у тому розумінні, що воно має бути здатне привести до визначення питання, чи використана сила у таких справах була або не була виправдана за тих обставин, та встановлення і покарання відповідальних осіб. Результат при цьому є необов'язковим, але обов'язковим є здійснення заходів. Прогалини у розслідуванні, які підривають його здатність встановити причину смерті або відповідальних осіб, чи то прямих виконавців, чи то тих, хто замовив або організував злочин, створюють ризик недодержання такого стандарту [13]. Разом з тим, відсутність «позитивного» результату під час кримінального переслідування ще не свідчить про відсутність ретельності (сумлінності) у діяльності державних органів (прокурора). Адже навіть ретельні (сумлінні) дії органів кримінального переслідування не гарантують викриття винних осіб у вчиненні кримінального правопорушення.

Відповідно до положень КПК України рішення про зупинення досудового кримінального провадження залежить від волевиявлення прокурора. Ч. 1 ст. 280 КПК України містить вичерпний перелік підстав, за яких прокурор має право винести/погодити постанову про зупинення розслідування. За загальним правилом, здійснення кримінального переслідування (збирання доказів) у зупиненому досудовому провадженні є під заборорою. На сторону обвинувачення покладається обов'язок виконати всі слідчі (розшукові) та інші процесу-

альні дії, проведення яких необхідне та можливе, а також всі дії для здійснення розшуку підозрюваного, якщо зупинити досудове розслідування необхідно у зв'язку з оголошенням в розшук підозрюваного до прийняття рішення про зупинення досудового розслідування [8].

Наявність нормативних положень щодо зупинення строку досудового розслідування, їх необмежене (за кількістю разів) застосування дозволяє стороні обвинувачення збільшувати фактичний строк розслідування, уповільнює встановлення обставин вчиненого кримінального правопорушення. Тобто, законодавчі приписи стосовно зупинення розслідування не сприяють нормативному забезпеченню стандарту «зразкова сумлінність», а відтак – ефективності досудового розслідування [14, с. 467].

І.Л. Беспалько пише, що у низці випадків має місце передчасне винесення на погодження прокурору постанови про зупинення провадження при неповноті й однобічності розслідування, коли у провадженні не було виконано необхідні слідчі дії та інші заходи, не перевірено всі версії. Наслідком такого рішення є не тільки затягування розслідування, а й небезпека втрати доказів. Своєчасна та якісна перевірка прокурором таких кримінальних проваджень сприяє з'ясуванню всіх обставин вчиненого кримінального правопорушення [6, с. 322].

Н.М. Колот вказує, що забезпечення прокурором реалізації засади законності під час зупинення досудового розслідування має відбуватися: 1) у частині недопущення безпідставного зупинення з метою переривання обчислення строків досудового розслідування; 2) щодо недопущення проведення процесуальних дій й застосування заходів забезпечення, спрямованих на викриття особи, яка вчинила кримінальне правопорушення, під час зупинення досудового розслідування. Безпідставне, а отже, «незаконне» зупинення досудового розслідування здатне призвести до порушення права на справедливий судовий розгляд у частині порушення права на розумний строк провадження, а також до втрати ефективності кримінального провадження [11, с. 191]. Таким чином, відсутність ретельності (сумлінності) в діях прокурора при зупиненні досудового розслідування може проявлятися у: безпідставному зупиненні розслідування задля збереження процесуальних строків; здійсненні кримінального переслідування (збирання обвинувальних доказів) у зупиненому провадженні, тобто поза межами процесуальних строків.

Також прокурор має проявляти ретельність (сумлінність) під час кримінального переслідування й при прийнятті рішення про закриття кримінального провадження. Положення ст. 284 КПК України регламентують, серед іншого, підстави для прийняття слідчим/дізнавачем самостійного рішення про закриття кримінального провадження. В даному випадку прокурорський нагляд за закриттям кримінального провадження відбувається постфактум.

Т.О. Лоскутов пише, що слідчий надсилає прокурору копії постанов, що констатують певний ступінь причетності або непричетності конкретної особи до вчинення злочину. Якщо прокурор не згоден із такими рішеннями (вважає їх незаконними, необґрунтованими, прийнятими не вчасно), то він їх скасовує. Це означає, що слідчий здійснив кримінальне переслідування не ефективно або досяг тільки низького ступеню ефективності такого переслідування на певних етапах його здійснення. Якщо прокурор не скасував вищезазначені постанови слідчого, то це підтверджує, що слідчий досяг високого ступеню ефективності кримінального переслідування на відповідних його етапах [15, с. 152].

Н.М. Колот вважає за доцільне запровадити прокурорський нагляд за законністю закриття кримінального провадження слідчим, дізнавачем у виді попереднього прокурорського нагляду. Авторка пропонує передбачити у кримінальному процесуальному законодавстві механізм направлення копії постанови слідчого, дізнавача щодо закриття кримінального провадження не після прийняття відповідного рішення, а на етапі складання проекту відповідної постанови. Завдяки цьому можна буде змістити акцент прокурорського нагляду з наступного на попередній, чим зосередити перевірку на стадії прийняття рішення представниками сторони обвинувачення, а не постфактум [11, с. 193]. Погоджуємось з такою пропозицією, адже у випадку несумлінного розслідування здійснюваного слідчим/дізнавачем при запровадженні попереднього прокурорського нагляду за прийняттям рішення про закриття провадження не буде втрачатись цінний час на формальні процедури задля «відновлення» кримінального переслідування.

Висновки. Відсутність ретельності (сумлінності) в діях прокурора щодо викриття винної особи може мати наслідком відсутність ретельності (сумлінності) й у діях слідчого/дізнавача, що призводить до зниження результативності

доказової діяльності у кримінальному провадженні.

Відсутності активності в діях прокурора на першочергових етапах кримінального переслідування є негативною практикою та свідчить про відсутність ретельності (сумлінності) у кримінальному переслідуванні. Невідповідність обвинувальної досудової діяльності прокурора стандарту «ретельності» пов'язана з відсутністю норм кримінального процесуального закону, які б «стимулювали» процесуальну активність прокурора

на етапі внесення відомостей про кримінальне правопорушення до ЄРДР.

Відсутність ретельності (сумлінності) в кримінальному переслідуванні, здійснюваного прокурором може також проявлятися на етапі проведення першочергових слідчих (розшукових) дій (до повідомлення про підозру), під час затримок у кримінальному переслідуванні внаслідок зловживання повноваженнями щодо зупинення досудового кримінального провадження, під час закриття кримінального провадження.

Список літератури:

1. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Алексахін проти України» від 19.07.2012 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_925#Text (дата звернення: 09.02.2026).
2. Черноусько М.В. Здійснення прокурором процесуального керівництва досудовим розслідуванням: теорія та практика : монографія; за загал. ред. д.ю.н., проф. О.П. Кучинської. Київ : Алерта, 2017. 294 с.
3. Торбас О.О. Роль прокурора при оцінці критеріїв розумності строків досудового розслідування. *Юридичний бюлетень*. 2020. Вип. 12. С. 194–201.
4. Постанова «Про деякі питання дотримання розумних строків розгляду судами цивільних, кримінальних справ і справ про адміністративні правопорушення» пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 17.10.2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0011740-14#Text> (дата звернення: 13.02.2026).
5. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Чміль проти України» від 29.10.2015 р. URL: <https://hudoc.echr.coe.int/app/conversion/docx/?library=ECHR&id=001-192472&filename=CASE%20OF%20CHMIL%20v.%20UKRAINE%20-%20%5B%20Ukrainian%20Translation%5D%20by%20the%20Ministry%20of%20Justice%20of%20Ukraine.docx&logEvent=False> (дата звернення: 09.02.2026).
6. Беспалько І.Л. Прокурор як суб'єкт кримінального процесуального доказування під час досудового розслідування. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*. Серія : Право. 2025. Випуск 89: частина 3. С. 317–324.
7. Лоскутов Т.О. Щодо питання про процесуальну самостійність та незалежність слідчого. *Порівняльно-аналітичне право*. 2018. № 4. С. 422–424.
8. Кримінальний процесуальний кодекс України. Закон від 13.04.2012. № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> (дата звернення: 09.02.2026).
9. Лоскутов Т.О. Предмет регулювання кримінального процесуального права: монографія. Київ: Юридичний світ, 2016. 416 с.
10. Прокурор : керує? координує? наглядає? розслідує : звіт за результатами дослідження «Роль прокурора на досудовій стадії кримінального процесу» / Ю. Белоусов, В. Венгер, В. Мітько, А. Орлеан, В. Сущенко, В. Яворська. Київ : СТ-Друк, 2017. 268 с.
11. Колот Н.М.. Реалізація прокурором засади законності на стадії досудового розслідування: дис. ... д-ра філософії. Харків, 2025. 266 с.
12. Удалова Л.Д., Токаренко К.В. Закриття кримінального провадження: монографія. Київ: Видавничий центр «Кафедра», 2016. 168 с.
13. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Гонгадзе проти України» від 08.11.2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/980_420 (дата звернення: 09.02.2026).
14. Лоскутов Т.О. Нормативне забезпечення стандартів ефективного досудового розслідування в умовах воєнного стану. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 1. С. 465–468.
15. Лоскутов Т.О. Кримінальне переслідування, здійснюване слідчим: дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Дніпропетровськ, 2010. 204 с.

Patrellyuk D. A. CERTAIN ASPECTS OF PROSECUTORS' ENSURING THOROUGHNESS (CONSISTENCY) OF CRIMINAL PROSECUTION

The scientific article is devoted to the study of ensuring the thoroughness (conscientiousness) of criminal prosecution by the prosecutor. Thoroughness (conscientiousness) in the actions of the prosecutor during criminal prosecution is considered in the context of the following procedural actions: the beginning of pre-trial criminal proceedings, notification of a person of suspicion, suspension of pre-trial criminal proceedings,

closure of pre-trial criminal proceedings. It is emphasized that the inconsistency of the prosecutor's accusatory pre-trial activities with the criterion of thoroughness is associated with the absence of norms of criminal procedural law that would "stimulate" the prosecutor's procedural activity at the stage of entering information about a criminal offense into the unified register of pre-trial investigations. It is noted that the lack of thoroughness (conscientiousness) in the actions of the prosecutor to expose the guilty person may result in the lack of thoroughness (conscientiousness) in the actions of the investigator/investigator, which leads to the loss of evidentiary information, ignoring evidence, etc. It has been established that the lack of thoroughness (conscientiousness) in criminal prosecution carried out by the prosecutor may manifest itself during the entry of information about a criminal offense into the unified register of pre-trial investigations, at the stage of conducting primary investigative (search) actions (before reporting a suspicion), during delays in criminal prosecution due to abuse of authority to stop pre-trial criminal proceedings, during the closure of criminal proceedings. In the course of the presentation of the main material, proposals are supported to extend prosecutorial supervision over the activities of pre-trial investigation bodies to the stage of refusing to start a pre-trial investigation. After all, the loss of time at the primary stage indicates a lack of thoroughness (conscientiousness) in the activities of criminal prosecution bodies. In our opinion, the prosecutor may be the subject of consideration of complaints about the inaction of the investigator, inquirer, which consists in the failure to enter information about a criminal offense into the unified register of pre-trial investigations after receiving a statement or report of a criminal offense. It is noted that the absence of a "positive" result during criminal prosecution does not yet indicate a lack of thoroughness (conscientiousness) in the activities of state bodies. After all, even thorough (conscientious) actions of criminal prosecution bodies do not guarantee the exposure of those guilty of committing a criminal offense.

Keywords: *criminal offense, criminal prosecution, prosecutor, standard of investigation, diligence, conscientiousness.*

Дата першого надходження статті до видання: 27.02.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 23.03.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 04.05.2026